

නොබෙල් යුද ත්‍යාගය

The Nobel War Prize

2009 ඔක්තෝබර් 10

2009 නොබෙල් සාම ත්‍යාගය ලැබීමට සුදුස්සා බැඳුණ ඔබ්බා යනුවෙන් නෝර්වේ හි නොබෙල් කොමිටිය විසින් පසුගිය සිකුරාදා කරන ලද නිවේදනය හමුවේ ලොව පුරා ජනයා විශ්මයට පත් වූහ.

කිසිදු ක්ෂේත්‍රයක පෙනෙන තරමේ සාර්ථකත්වයක් නොමැතිවම සිය ධුරයේ මාස නවයකටත් අඩු කාලයකින් ඔබ්බා තෝරා පත් කරගත හැකි වූයේ කෙසේදැයි බොහෝ දෙනා ප්‍රශ්න කළහ. ත්‍යාගය සඳහා නාම යෝජනා දීමේ අවසන් දවසට හරියටම දින 11 කට පෙරය, ඔබ්බා ධුරයේ වැඩ හාර ගනු ලැබුවේ.

කෙසේ වුවද වඩාත් අර්ථහාරී වන්නේ වැඩ හාර ගැනීමෙන් පසු ඔබ්බා සිදුකොට ඇති කිසිවක් සාමය සමග කිසිදු සම්බන්ධකමක් නොමැති වීමයි.

මේ සම්බන්ධයෙන් අදහස් පල කිරීමට මධ්‍ය උද්‍යමය රෝස උද්‍යානයේ පෙනී සිටි ඔබ්බා සිය ප්‍රකාශය ආරම්භ කරනු ලැබුවේ සාම ත්‍යාගය ලැබීම සම්බන්ධයෙන් තමා දැඩි විශ්මයටත් අපහසුතාවයටත් පත්වූ බවයි. ඔහු පසුව ධවල මන්දිරයට පෙරලා පිය නැගුවේ සිය යුද කවුන්සිලය හමුවී ඇඟවීම් ස්ථානයට දහස් ගනනින් යුද හටයන් යැවීමට සහ එරට තුළ සහ පකිස්ථානු දේශ සීමාව තුළ බෝම්බ හෙලීම ඉහල දැමීම සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා කිරීමටය.

ඉරානයට එරෙහි වක්‍ර තර්ජන නිකුත් කිරීමට සිය ප්‍රකාශනය භාවිතා කල ඔබ්බා, තම නායකත්වය යටතේ සිදුවූ යුද්ධ දෙකක් සහ හමුදා වාඩිලා ගැනීම් ගැන සඳහන් කරමින් තමා ප්‍රධාන අනදෙන නිලධාරියා යැයි ප්‍රකාශ කලේ ප්‍රස්තුතයෙන් පිට පනිමිනි.

නොබෙල් කමිටුව ඔහුගේ “නාෂ්ටික අවිවලින් තොර ලෝකයක් පිලිබඳ දැක්ම” වෙනුවෙන් ඔහුව වර්තමාන කල අතර ඔබ්බා ප්‍රකාශ කලේ මේ අරමුණ “තම ජීවිත කාලය තුළ සාක්ෂාත් කල නොහැකි වනු ඇති” බවයි. මොස්කව් වල පැවති සාකච්ඡා වලදී ඔහුගේ පරිපාලනය අවම වශයෙන් නාෂ්ටික අවි

ප්‍රහාරක 1,500 ක් (වෝර් හෙඩ්ස්) තබා ගැනීමේ අයිතිය ඉල්ලා තිබෙන තතු යටතේ ඔහු කථා කරනුයේ කොතනදීද යන්න ඔහු දනී.

ඔහු හඟවනු ලබන “දැක්ම” සහ සිය පරිපාලනයේ යුදකාමී ප්‍රතිපත්ති වල යථාර්ථය අතර පැහැදිලි වෙනසක් ඇති කරමින් ඔබ්බා ප්‍රකාශ කලේ “අපි ලෝකය ගැන දන්නා අයුරින් අපට ලෝකයට මුහුණ දීමට සිදුවී තිබේ” යනුවෙනි.

මතුපිටින් සලකා බැලීමේදී ඇමරිකානු ජනාධිපතිට සාම ත්‍යාගයක් පිරිනැමීම විකාර රූපී වේ. තෝරා ගැනීම ඔබ්බා පරිපාලනයට පැහැදිලි අපහසුතාවයක් පමණක් විය හැකි බවට පුලුල්ව පැතිරුණු අනතුරු ඇඟවීම් තිබේ. ඇඟවීම් ස්ථානයේ සිවිල් ජනතාවට බෝම්බ ප්‍රහාර එල්ල කිරීම වැනි යුද අපරාධවලට වගකිව යුතු හමුදා අනදෙන නිලධාරියෙකු සාමයේ ආරක්ෂකයා ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීම කෙසේ නම් විය හැකිද? පසුගිය මැයි මාසයේ සිදුකරන ලද එවන් ප්‍රහාරයකින් මිනිසුන් ගැහැනුන් සහ දරුවන් සියයකට අධික ප්‍රමාණයකගේ ජීවිත අහිමි කෙරිනි.

මේ දක්වාම, නොබෙල් සාම ත්‍යාගය ලැබීම හැමවිටම සැකසහිත බෙදීමක් වී තිබේ. යුද අපරාධකාරයෙකු ලෙස අත් අඩංගුවට පත් වේ යැයි බියෙන් අද වන විට එක්සත් ජනපදයෙන් පිටත යාමට නොහැකි හෙන්රි කිසින්ජර්ට් 1973 දී මෙම ත්‍යාගය පිරිනැමීමට තීරනය කිරීමේ සිට මේ දක්වා සත්‍ය වශයෙන්ම නොබෙල් ත්‍යාගයේ කීර්තිය යළි කිසිදිනක ලබා ගැනීමට නොහැකි වී තිබේ. ඔහුගේ සම ත්‍යාග ලාභියා වූ, පැරිස් සාම සාකච්ඡා මෙහෙය වූ වියට්නාම් නායක ලී ඩක් දෝ, ගිවිසුම තම රටට කිසිදු සාමයක් ගෙන එනු නොලැබූ බව පෙන්වා දෙමින් ත්‍යාගය ලබා ගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කලේය.

වසර කීපයකට පසු මෙතාවෙමී බෙරින් ත්‍යාගය සඳහා තෝරා ගනු ලැබීය. ඔහුගේ සම ත්‍යාගලාභී ඊජිප්තුවේ අන්වර් සදාත් සමග කැම්ප් ඩේවිඩ් ගිවිසුමට එලඹීම සම්බන්ධයෙන් ගරු බුහුමන් දක්වමින්, ඝාතකයෙකු සහ ක්‍රස්තවාදියෙකු ලෙස ඔහු

පවත්වා ගෙන ගිය දිගුකාලීන දිවි පෙවෙත නොතකා, නොබෙල් කමිටුව ඔහුව තෝරා ගනු ලැබීය.

එම ත්‍යාගයම 2002 දී සිය පරිපාලනය යටතේ මිලියනයක ජීවිත වලට වගකිවයුතු ඇඟිගනිස්ථාන යුද්ධය ආරම්භ කල ජමී කාටර්ට ද ලබා දෙන ලදී.

ඔවුන් මෙන්ම, සිය ප්‍රතිපත්ති උල්ලංඝනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් කමිටුවට වෝදනා කල නොහැක. ත්‍යාගයේ නිර්මාතෘ ඇල්ෆ්‍රඩ් නොබෙල්, ඩයිනමයිට් සොයා ගත් පුද්ගලයා විය. නීතිවිරෝධී ඉලක්ක අතුගා දැමීම සඳහා සැලසුම් කල රාත්තල් 30,000 ක බෝම්බයක් නැතහොත් මහා අවි විනිවිදිතය (Massive Ordnance Penetrate -MOP) නිශ්පාදනය කිරීම වේගවත් කිරීමේ ලා පෙන්ටගනය දැරූ ප්‍රයත්නයෙන් ඔහු නිසැකවම රැඳවෙන්නට ඇත. ආයුධය සුදානම් කරමින් සිටියේ ඉරානයට එරෙහිව භාවිතා කරනු පිනිසය.

ඔබාමාගේ “දැක්ම” සහ “ලෝකයේම අවධානය ඇදගනිමින් සිය ජනතාවට යහපත් අනාගතයකට බලාපොරොත්තු දීම” පිලිබඳව වර්තනා කලද, නොබෙල් කමිටුව, ඔබාමා තෝරා ගනු ලැබුවේ ඔහුගේ මැතිවරණ ව්‍යාපාරයේ බොරු පුවිඡානම් මත පදනම් වී නොවේ.

නොබෙල් සාම ත්‍යාගය යනු, හැමදාමත් සිදුවී ඇති ආකාරයට නිශ්චිත ප්‍රතිපත්ති ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ඉලක්කය ඇතිව දෙනු ලබන දේශපාලනික ත්‍යාගයකි.

තෝරා ගැනීම කරනු ලැබුවේ අන්ත දක්ෂිණාංශයේ සිට සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන් දක්වා විනිදුනු ප්‍රධාන පක්ෂ වලින් ඇදගනු ලැබූ නෝර්වේජියානු පාර්ලිමේන්තුවේ සාමාජිකයන් පස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත කමිටුවක් මගිනි. එහි තීරණ සමස්ථයක් ලෙස යුරෝපීය පාලන ප්‍රභූව ඇතුලත පවත්නා ආස්ථානයන් පිලිබිඹු කරයි.

තෝරා ගැනීම යටින් පවත්නා නරුමත්වය පල කරමින් කමිටුවේ සභාපති සහ හිටපු නෝර්වේජියානු අග්‍රාමාත්‍යවරයෙකු වූ තෝර්බ්‍රේන් ජැග්ලන්ඩ් පසුගිය සිකුරාදා නිව්යෝර්ක් ටයිම්ස් පුවත්පත සමග කල සම්මුඛ සාකච්ඡාවකදී ඔබාමාගේ තෝරා ගැනීම ආරක්ෂා කලේය. “අරගල කරන සහ මතවාදී මිනිසුන් හඳුනා ගැනීම කමිටුවට වැදගත්, ඒත් අපට හැම අවුරුද්දකම ඒක කරන්න බැහැ” ඔහු ප්‍රකාශ කලේය. “අපි කාලෙන් කාලෙට යථා දේශපාලන රාජධානියට යා යුතුයි”

ත්‍යාගය සඳහා කැපී පෙනෙන ඇමරිකානු දේශපාලකයන් දෙදෙනෙකු මැතකදී තෝරා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් මෙම යථා දේශපාලනය, නිසැකවම තීරනාත්මක භූමිකාවක් රඟපා තිබේ. එනම් 2002 දී

කාටර්ව සහ 2007 දී අල්ගෝර් ව තෝරා ගැනීමයි. ඉරාකයට එරෙහි යුද්ධය මුවවිටෙහි කාටර්ව තෝරාගනු ලැබුවේ බුෂ් පරිපාලනයේ ආක්‍රමනශීලී ඒකපාර්ශ්වීයවාදයට විරෝධතාවය දැක්වීමක් ලෙසිනි. 2008 මැතිවරනයට පෙරාතුව, අල් ගෝර් (2000 මැතිවරනයේදී ඩිමොක්‍රටික් ජනාධිපති අපේක්ෂක) වෙත මෙම ත්‍යාගය ප්‍රදානය කිරීම මගින් ඉඟිකරනු ලැබුවේ යුරෝපයට බුෂ් පරිපාලනයෙන් කැඩීයාමට අවශ්‍ය වූ බවය.

එම කාලවලදී ත්‍යාගය යොදාගනු ලැබුවේ ඇමරිකානු විදේශ ප්‍රතිපත්තිය විවේචනය කිරීමක් ලෙස වන අතර මේවර එය ප්‍රදානය කිරීම මගින් කරනු ලබන්නේ එම ප්‍රතිපත්තිය අනුමත කිරීමකි. ජැග්ලන්ඩ් ප්‍රකාශ කලේ “අපි බලාපොරොත්තු වෙනවා ඔහු කරන්න උත්සාහ කරමින් සිටින දේ ඉදිරියට ගෙන යාමට මෙය යන්තමින් හෝ දායක වෙයි කියා” යනුවෙනි.

ඇඟිගනිස්ථානයට වඩ වඩාත් හට කන්ඩායම් යැවීමට සුදානම් කරන තතු තුල සාම ත්‍යාගය ඔබාමාට පිරිනැමීම හේතුවෙන් මෙහි පරස්පරවිරෝධතාවයන් වඩාත් කැපී පෙනේ. යුද්ධයන් සාමය සඳහා කරගෙන යන්නක් ලෙස යුරෝපයේ අනුමැතියේ මුද්‍රාව වොෂිංටනයට ලබා දෙමින්, මෙම ත්‍යාගය පිරිනැමීමෙන් බලාපොරොත්තු වනුයේ ඇඟිගනිස්ථානය තුල වොෂින්ටනයේ හමුදා බලපෑම ඉහල දැමීම, පකිස්ථානයට එරෙහි එහි ප්‍රහාර සහ ඉරාකයේ අඛන්ඩව පවත්නා වාඩිලා ගැනීම නීත්‍යානුකූල කිරීමය.

මෙය සේවය කරනු ලබන්නේ ඔබාමා පරිපාලනය යටතේ ආරම්භ කල එමෙන්ම අනාගත පාලකයින් තවමත් සැලසුම් කරමින් පවතින යුද්ධවලට ඇමරිකාව තුලමත් ජාත්‍යන්තරවත් පවත්නා මහජන විරෝධය යටපත් කිරීමටය.

යුරෝපීය බලයන් ඇඟිගනිස්ථාන යුද්ධයට දක්වන සහයෝගී ආස්ථානය, එහි පුවත්පත් තුල වඩාත් නිරන්තරව ප්‍රකාශයට පත්වේ. උදාහරනයක් ලෙස බ්‍රිතාන්‍ය ඩේලි ඉන්ඩිපෙන්ඩන්ට් පුවත්පත යුද්ධය සඳහා ඇමරිකානු සොල්දාදුවන් 40,000 කටත් වැඩියෙන් යැවීමට “මූලධර්මාත්මකව” සහය දෙන බව ප්‍රකාශ කරමින් කතුවැකියක් පල කලේය.

ඒ අතරම ජර්මනිය, ප්‍රන්සය, සහ වෙනත් රටවල්, ඉරානය සම්බන්ධයෙන් ද තම ආස්ථානයන් වෙතස් කරගනිමින් දරදඬු පියවර සඳහා වොෂිංටනය ගෙන යන උද්ඝෝෂනයට පක්ෂපාතිත්වය දක්වා තිබේ.

යුරෝපීය පාලන කවයන් ඔබාමා තුලින් දකිනුයේ සාමයේ විරයෙකු නොව, බුෂ් පාලනාධිකාරියේ ඒකපාර්ශ්වීය වාදයෙන් තරමක් ඇත්වූ

සහ ඇමරිකානු අධිරාජ්‍යවාදයේ මූලෝපායික අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීමට යුරෝපීය පාර්ශ්වයන්ගේ සහය ලබා ගැනීමට කැමති අයෙකු ලෙසය.

නිසැකවම, යුරෝපා ආන්ඩු ගනන් බලනයේ ඇමරිකානු හමුදා මැදිහත්වීම්වලට ඔවුන්ගේ සහය දැක්වීම, මධ්‍යම ආසියාවේ සහ පර්සියානු ගල්ෆ් කලාපයේ බලශක්ති සම්පත් සුරාකෑමට අවස්ථාවක් නිර්මාණය කරනු ඇති බවටය.

ඊටත් වැඩියෙන්, මෙම යුද්ධ නීත්‍යානුකූල කරමින් සහ ඇමරිකානු විදේශ ප්‍රතිපත්තියේ බහුපාර්ශ්වීයත්වයට නැවත හැරී ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කරමින්, යුරෝපීය බලයන්, හමුදාකරනය වෙත තමාගේම හැරීගැනීම නීත්‍යානුකූල කිරීමට සහ තම

ජනතාව අතර යුද්ධයට එරෙහි විරුද්ධත්වය පාහා දැමීමට මාර්ගයක් මේ තුළින් දකියි.

ලෝකයේ දැවැන්තම මිලිටරි බලය සාමය දෙසට හැරෙමින් සිටී යැයි බලාපොරොත්තුවේ සංඥා නිකුත් කරනු වෙනුවට ඔබාමාට නොබෙල් ත්‍යාගය පිරිනැමීම මත් එම යුද්ධයට දෙන ලද අනුමැතියක් වන අතර එය ලෝක ධනවාදයේ උග්‍රවෙමින් පවත්නා අර්බුදය මගින්, මිලිටරිකරනය කරා නැවත යෑමේ තත්ත්වයන් නිර්මාණය කිරීමක් සහ ජාත්‍යන්තර ගැටුම් පුළුල් වීමේ තර්ජනයක් ඇති බවට කෙරෙන අනතුරු ඇඟවීමකි.

බිල් වෑන් ඕකන්